

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2025/26

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dziennikarstwo algorytmiczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Algorithmic Journalism
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Małgorzata Gruchoła, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	II	1

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zrozumienie roli algorytmów w mediach – zapoznanie studentów z wpływem algorytmów i sztucznej inteligencji na procesy produkcji, dystrybucji i odbioru treści medialnych, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów personalizacji, automatyzacji i filtrowania informacji.
C2 - Rozwijanie umiejętności analizy i krytyki przekazów algorytmicznych – rozwinięcie kompetencji analizy zjawisk związanych z dziennikarstwem algorytmicznym, rozpoznawania źródeł i mechanizmów działania automatycznych systemów komunikacyjnych, oceny ich wiarygodności i etycznych implikacji.
C3 - Przygotowanie do praktycznego wykorzystania narzędzi cyfrowych w pracy dziennikarskiej – wyposażenie studentów w kompetencje niezbędne do samodzielnego tworzenia, edytowania i zarządzania treściami z wykorzystaniem narzędzi algorytmicznych, AI i analityki danych w środowisku cyfrowych mediów.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_04	Absolwent w pogłębionym stopniu identyfikuje i wyjaśnia mechanizmy funkcjonowania współczesnych mediów cyfrowych z uwzględnieniem algorytmizacji przekazu, automatyzacji produkcji treści oraz roli sztucznej inteligencji w ekosystemie medialnym;	K_W04

	rozpoznaje historię oraz kierunki rozwoju dziennikarstwa algorytmicznego, a także analizuje jego wpływ na życie społeczne i funkcjonowanie instytucji medialnych.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent właściwie identyfikuje, krytycznie dobiera oraz weryfikuje źródła informacji w środowisku algorytmicznie sterowanych mediów; samodzielnie dociera do danych generowanych i przetwarzanych przez systemy automatyczne, identyfikuje zależności między nimi oraz selekcjonuje informacje z uwzględnieniem algorytmicznego kontekstu ich rozpowszechniania i zastosowania.	K_U01
U_02	Absolwent właściwie wykorzystuje zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, w tym narzędzia analizy danych, automatyzacji treści oraz GenAI, w celu rozwiązywania problemów związanych z dziennikarstwem algorytmicznym	K_U02
U_03	Absolwent poprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych związanych z dziennikarstwem algorytmicznym, w tym do krytycznej analizy automatycznie generowanych treści, planowania i realizacji strategii komunikacyjnych oraz wykonywania zadań zawodowych w mediach cyfrowych i komunikacji społecznej.	K_U03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Dziennikarstwo algorytmiczne: definicja, zakres i kontekst rozwoju dziennikarstwa algorytmicznego
 Technologia sztucznej inteligencji w dziennikarstwie a perspektywa deantropocentryzmu dziennikarza: ideologia, tożsamość i zawodowa rola dziennikarza.
 Automatyzacja procesów redakcyjnych: roboty dziennikarskie, systemy NLG (Natural Language Generation).
 Algorytmy w redystrybucji treści: personalizacja newsów i filtry informacyjne; rola platform cyfrowych (Google, Meta, X, TikTok); ekonomia uwagi i clickbait.
 Analiza danych i dziennikarstwo oparte na danych (data journalism): podstawy pozyskiwania, przetwarzania i wizualizacji danych; Narzędzia open-source i komercyjne wspierające analitykę dziennikarską; praktyczne case studies (projekty dziennikarskie oparte na AI i danych).
 Etyka i odpowiedzialność: problem przejrzystości algorytmów; deepfake, dezinformacja, bańki informacyjne; rola dziennikarza w dobie automatyzacji treści.
 Przyszłość zawodu dziennikarza: przekształcenie kompetencji dziennikarskich; współpraca człowieka i maszyny: redakcje hybrydowe; zawodowa adaptacja do technologii AI.
 Projekty dziennikarskie i zajęcia praktyczne.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Przedmiot będzie prowadzony w formie hybrydowej: stacjonarnej i zdalnej (wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, zajęcia praktyczne).

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (<i>lista wyboru</i>)	Metody weryfikacji (<i>lista wyboru</i>)	Sposoby dokumentacji (<i>lista wyboru</i>)
WIEDZA			
W_04	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną Praca z tekstem Studium przypadku	Kolokwium: test wyboru	Oceniona praca pisemna (test wyboru) Archiwizacja testów pisemnych Studentów
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja Metoda problemowa Burza mózgów	Obserwacja Kolokwium: test wyboru	Raport z obserwacji Oceniona praca pisemna (test wyboru) Archiwizacja testów pisemnych Studentów
U_02	Dyskusja Metoda problemowa Burza mózgów Design thinking	Projekt/prezentacja Kolokwium: test wyboru Obserwacja	Oceniona praca projektowa Archiwizacja projektów Studentów Oceniona praca pisemna (test wyboru) Raport z obserwacji
U_03	Dyskusja Metoda projektowa Burza mózgów Design thinking	Obserwacja Projekt/ prezentacja	Raport z obserwacji Oceniona praca projektowa/prezentacja Archiwizacja projektów Studentów

V. Kryteria oceny, wagi...**1. 40% - test wiedzy pisemny** (treści wykładu konwersacyjnego oraz znajomość zalecanej literatury)

Kryteria oceny w zależności od wyniku testu końcowego:

- Do 50% – niedostateczna
- 50-60% – dostateczna
- 60-70% – dostateczna plus
- 70-80% – dobra
- 80-90% – dobra plus
- 90% i więcej – bardzo dobra

2. 20% - aktywność Studentów na zajęciach (obserwacje zachowań Studentów na zajęciach)**3. 40% - projekt/prezentacja i ćwiczenia praktyczne****VI. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
---------------------------	---------------

Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VII. Literatura

Literatura podstawowa

- Kreft J., *DZIENNIK(AI)RSTWO. Jak sztuczna inteligencja zmienia najciekawszą profesję na świecie*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2025.
- Gruchoła M., *Technologia sztucznej inteligencji w dziennikarstwie a perspektywa deantropocentryzmu dziennikarza*, „Roczniki Nauk Społecznych” 2022, t. 14(50), nr 2, s. 59-82. DOI: <https://doi.org/10.18290/rns22502.4>
- Scheffauer R., Zúñiga H.G., Correa T., *Algorithmic News Versus Non-Algorithmic News: Towards a Principle based Artificial Intelligence (AI) Theoretical Framework of News Media*, „Profesional de la información” 2024, t. 33, nr 1.

Lektura uzupełniająca:

- Diakopoulos N., *Automating the news: How algorithms are rewriting the media*. Harvard University Press, 2019.
- Dörr K., Hollnbuchner K., *Ethical Challenges of Algorithmic Journalism*, „Digital Journalism” 2017, t. 5, nr 4.
- Gruchoła M., Kompetencje dziennikarzy (i nie tylko) w świetle badań opinii społecznej (1989-2017), [w:] *Współczesne media. Problemy i metody badań nad mediami*, tom 2, pod red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2019, s. 39-62.
- Sarowski Ł., Gruchoła M., *Robotyka społeczna w perspektywie (nie)antropocentryzmu*, „Ethos” 2023, t. 36(2023), nr 3(143), s. 154-176. DOI 10.12887/36-2023-3-143-10, <https://czasopisma.kul.pl/index.php/ethos/article/view/16989> 100pkt
- Wybrane artykuły z czasopisma: „Digital Journalism” ISSN: 2167-0811E; e-ISSN:2167-082X (Czasopismo indeksowane w bazie SCOPUS)